

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 LILLESAND

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3709-16

21. februar 2018

Tilskudd til bredbåndsutbygging 2018

Samferdselsdepartementet (SD) viser til tidligere støtteordning for bredbånd som utløp i 2017, i henhold til ESAs godkjenning. Stortinget har vedtatt en bevilgning på 149,7 millioner kroner til bredbånd i 2018, jf. bevilgning over kap 1380, post 71. SD har i samråd med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) og fylkeskommunene vurdert hvordan statlig støtte til bredbånd i 2018 og senere bør innrettes.

Bakgrunn

Nkom har siden 2014 forvaltet tilskudd til bredbånd på oppdrag fra SD. I henhold til tidligere støtteordning kunne kommunene søke om støtte til utbygging av bredbånd både i områder som mangler grunnleggende bredbånd (såkalte hvite områder) og til utbygging av bredbånd i områder som mangler "neste generasjons aksess" (såkalte hvite NGA områder). Nkom vurderte søknader ihht bestemte kriterier (fastsatt av SD) og rangerte søknadene i henhold til dette. Nkom utbetalte midler til de søknadene som hadde høyest rangering, innenfor tilgjengelig ramme.

Etter SDs oppfatning har tidligere støtteordning fungert godt og bidratt til regjeringens målsetninger i bredbåndspolitikken. Dette er også i hovedsak Oslo Economics' konklusjon, som har evaluert ordningen på oppdrag fra Nkom.

Samtidig har flere fylkeskommuner tatt til orde for at den tidligere ordningen har vært byråkratisk og unødvendig ressurskrevende. Søknadsvolumet har de siste årene ligget langt høyere enn rammen og over halvparten av søknadene har ikke nådd opp. Videre har flere fylkeskommuner uttrykt at det regionale nivået i dag ikke blir utnyttet effektivt og at måten midlene er blitt tildelt på til nå ikke gir nødvendig forutsigbarhet for fylkeskommunene.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 904

Avdeling
Luft- post- og
teleavdelingen

Saksbehandler
Halvor Ødegaard
22 24 48 31

SD mener at det er ønskelig å forenkle måten midlene tildeles på, så lenge ordningen fortsatt støtter opp om regjeringens målsetninger i bredbåndspolitikken. SD har bedt Nkom om å utarbeide forslag til prinsipper for ny ordning og mottok slikt forslag 28. november 2017. Nkom har konsulert fylkeskommunene i forbindelse med utarbeidelse av forslaget.

Samferdselsdepartementet har på dette grunnlag besluttet at følgende prinsipper skal legges til grunn for bruk av statlige midler til bredbånd (dvs. midler over kap. 1380, post 71) i 2018 og inntil videre.

Prinsipper for forvaltning av midler over kap. 1380, post 71 (bredbånd)

Samferdselsdepartementet ber Nkom om å gjennomføre tilskudd til bredbånd i 2018 og inntil videre i tråd med følgende prinsipper:

Overordnede prinsipper

1. Prosjektene som kan få støtte under ordningen kan gjelde enten utbygging av bredbånd i grunnleggende hvite områder eller oppgradering av eksisterende bredbåndstilbud, dvs. i grunnleggende hvite NGA områder. Det kan også gis støtte til prosjekter som skal etablere tilbud i en kombinasjon av de to områdene.
2. Grunnleggende hvite områder er i ordningen definert som områder som ikke har tilbud om 10 Mbit/s eller høyere. Hvite NGA områder defineres som områder som ikke har tilbud om 30 Mbit/s eller mer.
3. Fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for at prosjekter innen eget fylke gjennomføres i tråd med ordningen

Prosess

4. Nkom fastsetter en økonomisk ramme for hvert fylke basert på en fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkelen baseres på siste tilgjengelige tall for bredbåndsdekningen der antall husholdninger i grunnleggende hvite områder og husholdninger i hvite NGA områder vektet likt.
5. Nkom informerer den enkelte fylkeskommune om de økonomiske rammene.
6. Den enkelte fylkeskommune prioriterer prosjekter innenfor den økonomiske rammen og utarbeider en innstilling over hvilke prosjekter som skal få støtte i fylket.
7. Fylkeskommunens innstilling oversendes Nkom innen 3 måneder etter at Nkom har informert om rammen. Nkom kontrollerer at prosjektene er i tråd med ordningen fortløpende ettersom innstillinger mottas.
8. Eventuelle overskytende midler, som følge av at en eller flere fylkeskommuner ikke benytter seg av hele sin tildelte ramme innen fristen på 3 måneder, gjøres tilgjengelig for andre fylkeskommuner som kan fremme søknader om ytterligere prosjekter innen en nærmere angitt frist.
9. Fylkeskommunene innhenter akseptskjema fra de ulike kommunene/prosjekteierne og vil eventuelt bidra med felles utlysninger av de aktuelle prosjektene etter en standard mal.

Når de formelle akseptene foreligger, kan Nkom utbetale de økonomiske støttebeløpene til fylkeskommunene.

10. Fylkeskommunene må sørge for at prosjekter som har fått innvilget støtte lyses ut innen ett år fra den dato innstilling er oversendt Nkom.
11. Fylkeskommunene rapporterer bruk av midlene til Nkom (på samme måte som i tidligere ordning.)

Vilkår

12. Støtten som gis under ordningen skal være i tråd med gruppeunntaket for bredbåndsstøtte (GBER¹).
13. Minst 50 % av midlene som er avsatt til det enkelte fylket skal benyttes til utbygging av bredbånd i grunnleggende hvite områder, gitt at det fortsatt finnes slike områder i fylket.²
14. Lokale bidrag³ skal utgjøre minimum 25 prosent av de totale prosjektkostnadene for prosjektene (samlet) som fylkeskommunen søker om støtte til.
15. Prosjektene som søker om støtte skal være teknologinøytrale, det vil si at det kan f.eks. ikke stilles krav om fiberbredbånd. Men det skal stilles krav om at bredbåndstilbudet som etableres skal gi mulighet til oppgradering til minimum 100 Mbit/s i løpet av 2-3 år.
16. Bredbåndstilbudet som etableres gjennom ordningen skal tilbys sluttbruker til en fastpris som er uavhengig av bruken (dvs. en tilsvarende løsning for mobil⁴ som fastnett med ubegrenset data inkludert i månedsabonnementet til tilnærmet samme pris som fast bredbånd).
17. Prosjektet som mottar tilskudd skal etablere et reelt bredbåndstilbud⁵ til alle husstander og bedrifter innenfor det geografiske området det søkes om støtte til, dvs. 100 prosent dekning innenfor det aktuelle området⁶. Dette gjelder både prosjekter som mottar støtte til utbygging i grunnleggende hvite områder og i hvite NGA-områder.
Dette betyr f.eks. at dersom det søkes om støtte til utbygging av NGA-bredbånd i et gitt geografisk område, skal prosjekter som mottar slik støtte etablere et reelt tilbud om NGA-bredbånd til alle innbyggere og virksomheter i det aktuelle geografiske området. Vi viser i denne forbindelse til at i noen tilfeller vil etablering av statsstøttet bredbånd føre til at allerede etablert bredbåndstilbud i det aktuelle området blir ulønnsomt og lagt ned. Kravet om full dekning innenfor det geografiske området skal derfor sørge for at sluttkunder fortsatt skal ha et tilstrekkelig godt bredbåndstilbud dersom det viser seg eksisterende tilbud blir lagt ned.
18. Utbyggere med offentlig støtte skal tillate andre tilbydere å koble seg på det aktuelle nettet for å tilby bredbånd i tilgrensende områder til rimelige vilkår.

¹ General Block Exemption Regulation ([http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-14-369_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-369_en.htm))

² Dette betyr at kravet 50 % hvite områder kan fravikes dersom det omsøkte prosjektet etablerer tilbud til alle de gjenværende grunnleggende hvite områdene eller det ikke finnes flere grunnleggende hvite områder i fylket.

³ Lokale bidrag kan være bl.a. kommunale bidrag, finansiell støtte fra private aktører, dugnadsinnsats mm, men omfatter ikke utbyggers medfinansiering.

⁴ Ref. f.eks. Telias tilbud i Danmark: <https://meremobil.dk/2017/11/telia-lancerer-4g-hjemmet/>

⁵ Med reelt bredbåndstilbud menes at husstanden eller bedriften, etter utbygging av nettet, skal kunne koble seg til nettet innen en frist på 3 mnd. og til ordinære tilknytningsvilkår.

⁶ Unntak kan gjøres i særlige tilfeller, herunder dersom det det er avdekket at det ikke er etterspørsel etter bredbånd i enkelttilfeller.

Statsstøtte - notifikasjon eller bruk av gruppeunntaket

Tilskudd til bredbåndsutbygging anses som statsstøtte og kommer inn under EØS-avtalens statsstøtteregler. Det er derfor nødvendig å sikre at støtten tildeles på en måte som er forenlig med EØS-avtalen. De to alternativene som har vært vurdert for å sikre dette er notifikasjon av ny ordning (eventuell re-notifikasjon av forrige ordning) eller bruk av gruppeunntaket for bredbåndsstøtte. I samråd med NFD og Nkom har departementet konkludert med at det tas sikte på at ordningen kan meldes inn under gruppeunntaket. Vi ber på denne bakgrunn om at ordningen beskrives nærmere av Nkom og meldes inn til ESA under gruppeunntaket for bredbåndsstøtte (GBER). Den videre dialogen med NFD og ESA gjøres i samråd med departementet.

Med hilsen

Heidi Kvalvåg (e.f.)
avdelingsdirektør

Halvor Ødegaard
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer